

azt is, hogy a kormány lefordította a nyugat-európai nyelvekre s több millió példányban elterjesztette Európában. Sok halveleményt elosztatna ez a hazafias gondolkodású román férfi által irt röpirat s a terjesztésére fordított pénz sokkal több hasznát hajtana a magyar államnak, mint — a kormánypartii lapok fenntartására fordított szubvenzió!

Moldován Gergely, ki született román, ezelőtt Torda-Aranyosmegye tanfelügyelője volt, most pedig a román nyelv és irodalom tanára a kolozsvári egyetemen. — Ha máskülönben nem foglalkozott volna is az oláh nemzeti kérdéssel, állásánál fogva is meg kellett ismerkednie a román kulturális intézetek működésével és az azokban uralkodó szellemmel. Kénytelen volt érintkezni az iskolákra felügyelő pópákkal, a dászkelekkel, a kuroátorokkal s mindazokkal, a kik az iskolai szellemet befolyásolják. Ettől eltekintve ismer a román pénzüzetek s egyéb eszközök hivatása, működését, a bukaresti román liga viselt dolgait, Románia belpolitikai viszonyait, az Erdélyben lakó románság nemzeti pártjait, egyezőval az államellenes akció minden rugóját.

Moldován Gergely számtalanszor fölemelte már figyelmeztető szavát. Magyarazott, bíralt, intett, tanácsolt, de szavai sohasem indították meg a kormányt, noha a következmények esetről-esetre neki adtak igazat. Hazafias kötelességéhez hiven most már a közelgő veszedelmre figyelmezteti a magyar államot. Magára vessen a kormány, ha ezáltal is süket lesz és a következményeknek még kevésbé állhat majd utjába, mint a mennyire most teheti.

Itt következnek az aktuális füzet némely részei.

Romániáról a bevezetésben általában ezeket írja a szerző:

„A román államot nagy veszély fenyegeti. — Örvény előtt áll, a mely öt elnyelésel fenyegeti. Társadalmi forrong és többé nem foglalkozik a saját sebeinek gyógyításával, sajtója dühög és többé nem tárgya az ország belügyeit, a tudomány és irodalom parlagon hever, hivatott férfiak a görösövek és a tudományos buvárlatok mellőzésével, politikai szélkakasok lettek, succrescentia nincs, az ifjuság a politikai szélhamosság terjesztésén fáradozik, ipara, kereskedelme pang, földművelése előre nem halad; (egy gonddal öt meg minden igyekezettel, erőt: a magyar nemzet rágalmozása benn és künn s az állítólagos elnyomott magyarországi románság felszabadítása.

A román állam a nyugtalanok fordalmár elemek félszkévé nőtte ki magát; e félszkek külföldön rokonszenvet és támogatást köldülő apostolait a közrend és a civilizáció érdekében vissza kellene kergetni, komoly munkára buzdítani. — A külföldi sajtónak nem volna szabad biztatni, támogatni a könynyű, munkatlan, szédelő életet folytató elemeket, mert ez által demoralizál egy egész nemzetet s Keleten komolyan veszélyeztetni a békét.

A román álombéppel, vagyis a Sinkaiféle Dakorománia mibenállásával foglalkozik a szerző a következő fejezetben. Elmondja, hogy az ezme csirájában élt Sinkai után 1860-ig, a midőn az erdélyi származású Papiu Harián, mint Románia minisztere, Cuza fejedelemhez »Dakorománia« kérdésében terjedelmes memorandumot nyújtott be. A dakoromán politikai hitvallása szerint »a román ideal a románoknak egy politikai testben való egyesülése, azaz Dako-Románia.«

»A román tartományokat összevéve — így szól a hitvallás egy része — vagyis: Románia, Moldova (Bessarabiával és Bukovinával), továbbá Erdély (Bánattal, Biharral, Máramarossal a Tiszáig), 5720 négyzetmérföld területtel bírnak. Vagyis a románok által lakott terület akkora volna, mint Olaszország, vagy Nagy-Britannia. A magas Erdély Dácia központján van, mint egy legerősebb s legfontosabb természetű erődíjmeny. — A ki ura ezen stratégiai központnak, ura Erdélynek; ily körülmények között keves bölcsességgel ur az egészen a Tiszáig és a Fekete-tengerig. — Jánku, az irreguláris román legiök prefekje, vitézü megallott Erdély keleti havasaiban, elpusztította a szorosokhoz közeledő magyarokat s Kolozsvár és Bánffy-Hunyad vidékeig kimondhatatlan félelemmel töltött be minden magyart egészen a Tisza partjáig.«

El van mondva ezután a dakoromán »politikai hitvallásban«, — hogy mi módon volna létrehozható »Románia a Tiszáig.« A »románok urához« szól itt a szöveg s ajánlja benn, Romániában: a haderő szervezetét és szaporítását, a román közvélemény és nemzet meghódítását, a román paraszt földbirtokosítását, egyetlen nemzeti közoktatási központ teremtését, a nemzet fináncziáinak növelését, esetleg a zárdajavak szekularizációja útján, a külföldön pedig: az Olasz- és Franciaországgal való jó viszonyt, irók tartását, »a kik megmutassák« Európának, hogy a fejedelemségeken kívül még vannak románok, a barátságunk »idő előtt« meg nem rtásat sem Orszországgal, sem Ausztriával stb. Lelkesedéssel szól az irat arról, hogy mit tehetnének a pópák Erdélyben, ha megnyernék őket Dakorománia ügyének s végül felszólítja a román fejedelmet, törekedjék oda, hogy »Erdélyben láttassa magát a románok központján.«

Moldován ezután konstatálva, hogy Papiu, a fönnbbiek hirdetője Nagyszebenben a bolondok házában mint örült halt meg, részletesen ismerteti a bukaresti román kulturális működését.

Kezdetben csak egy »Carpatii« nevű társaság volt Romániában, melynek tagjaira sajnálkozással nézett a társadalom. Csendes álmodozóknak tartották őket, 1885-ben azonban a társaság forradalmi proklamációkat küldött Erdélybe, I. Ferencz József detronizálására és a magyarok ellen indítandó irtó háborúra. A román kormány akkor a proklamációkat konfiskálta s többeket kiutasított, de az öreg Cogălniceanu négy óráig tartó védbeszédet mondott a forradalmároknak mellett. 1888-ban a liberális kormánytól a konzervatívok magukhoz ragadták a kormányt erőszakosan, és e kormány alatt 1891-ben, január 24-én, Bukarestben megalakult a diákok román kulturálisa. A román törvényhozás 750.000 frankot bocsátott a liga rendelkezésére »külföldi iskolák és templomok segélyezésére« és a liga eddig kiadott két jelentése szerint valóságos Panamarendszerrel verte el a pénzt arra, hogy Sinkai és Papiu almáinak megfelelőleg »a földteke minden románját egy kalap alá terjelje«, de a külföldi iskoláknak még egy tolszárát sem adott.

»Egész tőkétét egy hazugság megtestesítésére fecérelte el minden számadás nélkül — írja Moldován, aki megjegyzi, hogy »az Albina termében ép ugy foly a politikai szédelés, mint az egyes egyházi gyülekeken s aztán így folytatja az adatok felsorolását és fejtegetéseit:

Hozzávetőleg megmondjuk, mennyit költött el a Liga 1. Memorandumnak összeállítására, több nyelvre lefordítása és kiadása 40 ezer frank. 2. Replika hasonlóképen 40 ezer frank. 3. A bécsi spektakulum rendezése 210 taggal 30 ezer frank. 4. A nagyszabeni Institutul tipografic (Nyomdatársaság) megvásárlása a Liga czéljára 50 ezer frank. 5. Sajtó: Tribuna, Foia Poporului és Gazeta szubvenziója (Erdélyben) 30 ezer frank. 7. Központi igazgatás, gráci, párisi irodák fenntartása 60 ezer frank. 8. Európai propaganda 50 ezer frank. 9. Egyes agitátorok szubvenziója 50 ezer frank. Összesen 400 ezer frank. — A míg nálunk ily rengeteg összeget dob ki a kultur Liga politikai agitációra, addig Bessarabiában egy fillért sem költ el. Bukovinában 10 ezer frankkal fenntartja a »Gazeta Bukovinei« című lapot (Csernovitz) és Macedoniában szintén 50 ezer frankkal a Peninsula Balcanica-(Bukarest.) Ez székzeiken kívül jó még a román állam segélye 750.000 frank évenként külföldi iskolák és egyházak segélyére, mely összegből a magyar állam területére mintegy 300.000 frank vándorol át és igen nagy összeg van a Liga által igénybe véve. A Liga által politikai czélokra elfe-szért összegeket nincs beleszámítva Romániában eddig a diákok által megtartott nagy kongresszus, továbbá a N.-Szebenben július 23 és 24-én tartott értekezlet költsége. Ha ide számítjuk meg azt is, hogy a román kormány az ily politikai kongresszusokra utazó diákságot ingyen vasuti menetjegyekkel látja el, tapasztalni fogjuk, mily rengeteg nemzeti tökét emészt fel a politikai hajszá és szédülés.

A diákok Ligáját tehát a román állam kormánya anyagi és erkölcsi támogatásban részesíti.

Engedi és elnezi, hogy diáksága Európászerte politikai szédülést üzzön. Megrontja, demoralizálja, erkölcsében elvadija ez által jövő nemzedéket, elterítvén azt valódi hivatásától. Komoly, tanult ifjúság helyett nevel politikai kalandorokat, kik hivatásukat talájk abban, hogy a »civilizáció« és a »kultura« nevében ők, a kik semmit sem tanulnak, a szomszéd államok és Európa közbékeit veszélyeztetsek.

A ligának nincs kultur-missziója. Erejét, pénzét politikai dobzóadásokra fecérel el. Csak a vak nem látja, hogy a liga czéja a román ideal megtestesítése. Papiu líáriának minden tanácsa elfogadva és keresztül hajtva: a) »román ügynőkök juttatják eszébe a latin Európának, hogy ne hagyja keleti római kolonusait«, b) »román agensek nem szünek meggyőzni az olasz és francia kormányokat, hogy Erdély román tartomány« c) »román irokat tart, a kik naponkint mutatják Európának, hogy a fejedelemségeken kívül még vannak románok«, d) nem engedik, hogy a magyarországi románok a magyarokkal békeben éljenek«, e) »agitáció a magyar ideal ellen mely a román ideal megsemmisítését jelenti.« Ez a liga komoly czéja és törekvése.

Fölkéröttünk a következő sorok közlésére:

Tek. Dr. Bakonyi Samu urnak.

Helyben.

Tisztelt barátunk!

Megbizásod folytán a mai napon déli 12 órakor megjelentünk K a t o n a Imre urnal a »Debreczeni Hirlop« szerkesztőségében és előadtuk neki, hogy te a D. H. 1893. aug. 7-iki számában »Partoktól független lap« feliratu vezérszövegbe te személyesed sértés és gynyoló kitételei által magadat sértve érezvén, azokért megfelelő elégtételt követelsz. Katona Imre ur e kijelentésünk folytán kinyilatkoztatta, hogy ő a te személyedet nagyra becsüli és a cikk megírásánál mi sem állott tőle távolabb, mint ellenedben sértőleg fellépni, szerinte

ugyan-e cikkben sértés nem foglaltatik, mindazáltal felfogásoddal szemben szívesen jelenti ki előttünk, hogy ő teged sérteni nem akart s ha a jelzett cikk bármely kitételét magadra nézve sértőnek találád, ő azok felett őszinte sajnálatát fejezi ki.

Felhatalmazott egyszersmind ezeknek veled való közlésére.

Ezzel az ügyet reád nézve befejeztnek jelentjük ki.

Debreczen, 1893. évi aug. hó 8-án.

Kovács Gábor m. k.
Dr. Freund Jenő m. k.

Ujdonságok.

*** Az idei orsz. honvéd gyűlés**
Szegezen való tartását magukra nézve kötelezőnek ismerik a kolozsmegyei és kolozsvári honvédek. Ebben a tárgyban a következő átiratot intézte az egylet választmányja a hazai honvédegyesületekhez: Kolozsmegyei és kolozsvári 1848—49. honvédegylet. Szeretett Honvéd Bajtársak! Két körirat érkezett kezünk-höz Budapestről, a Központi Bizottságtól, július 7. és 25-dik napján kelteve. Mindkettő közlelbi Honvéd közgyűléstünk szeptember 2-dik napjára, Budapestre hívja össze azon indoklással, mert nem bizonyos: vajjon Szegezen város közönsége mult évi meghívását fenntartja-e?

Időközben nyilvánosságra jutott Szegezen szabad kir. város tanácsának 1893 július 20-án kelt újabb nyilatkozata, melyben »megütök-zéssel« vessz tudomást a Központi Választmány elisietelt és egyoldalú határozatáról s mult 1892 június 10-diki meghívását teljes érvényben állónak jelenti ki, ismétli s a kebelében tartandó Honvéd-gyűlést »igaz magyar vendégszeretettel s hazafias lelkesedéssel üdvözli.«

Ezek után mi mult évi közgyűlésünknek 1892-ben június 14-dikén Budapesten hozott azon egyhangú határozatot, hogy idei közgyűlésünk Szegezen fog megtartatni, összes Honvéd-Egyuleitkre, annyival inkább a csak végrehajtói tisz teljesítésére hivatott Központi Választmányra nézve kötelezőnek ismerjük s megkivánjuk, hogy az ott is tartassék meg.

Nekünk pedig szeretett Honvéd Bajtársak, arra kell igyekeznünk, hogy egyesült erővel és egyetértéssel megszüntessük azon okokat, melyek miatt a 48-as Honvédség úgye mind-egyre kedvezőtlen színben kerül a közönség elébe, melynek rokonszenvet csonkítatlanul megőrizni szent kötelességünk.

Jelen határozatunkat valamennyi Honvéd-Együletnek megküldöttük. Hozzájárulás végett.

Kelt Kolozsvart, 1893 aug. 6-án tartott választm. gyűlésünköb.

A kolozsmegyei és kolozsvári honvédegyelet választmányja.

*** Révész Balint hátrahagyott műveiből,** melyeket Csiky Lajos föiskolai hittanszaki tanár rendez sajtó alá, megjelent a IV-ik kötet, mely ünnepi és evszaki egyházi beszédeket tartalmaz. A csinosan kiállított, vastos kötet ára 2 fnt 25 kr. Ezeket a beszédeket is Révész Balint fenkölt szelleme lengi át. Csiky Lajos, mint kiadó, lapunk útján is tudatni óhajtja mindazokkal, kik a mult évben az első három kötetet megrendeltek nála, de az ezen évben megjelenő IV.—VI. kötetekre még mindeddig nem küldték be hozzá megrendeléseiket, hogy nékies ezen új köteteket kész az előfizetési 2—2 fnt árért küldeni meg.

*** Szent László szobra Nagyváradon.** Szent László városa: Nagyvárad, augusztus végén nagy ünnepeket ül. A nagyvárad i piaczon ekkor leplezik le a Szent László király monumentális szobrát, amelyet arczával a vár felé fognak elhelyezni. A szobor immár majdnem készen áll az öntő műhelyben, egy nagyvárad i cég pedig most készíti a szobor felirását. A felirat, amely a szobortalapnak várfelőlő föher kolápijára kerül, így hangzik:

SENT LÁSZLÓ
KIRÁLY.

A leleplezési ünnepélyen Schlauch Lőrincz tart ünnepi beszédet.

*** Erőszakos magyarosítás.** — A »Gazeta Transilvaniei« e hó 6-án kelt vezércikkében erősen kikel a megyei hatóságok ellen, mint akik erőszakosan meg akarják magyarosítani a román iskolákat. Elmondja, hogy például Szabolcsmegye főispánja és közegei a legvadabb, — a legembertelenebb módon járnak el a nyír-adonyi román ajku iskolákotélelesek szemben, erőnek-erőjével magyar emberekké akarván gyurni őket.

»Ime — fakad ki a nevezett lap — a tanfelügyelő 50 krajczárt adott egy növendéknek, aki magát magyarnak vallotta! Sőt minden évben pénzt szokott adni mindazoknak, akik azt mondják, hogy ők magyarok!«

Hát nem hallatlan szarnokság ez? Hát nem lelketlen magyarosítás ez?!

*** A debreczeni keresk betegsegélyző egyesület igazgatósága** ezennel figyelmezteti a kereskedő fönököket, hogy a személyzetükben előforduló minden változást az egyesület hivatalában saját érdekökből bejelenteni annyival is inkább el ne mulasszák, mert a bejelentés elmulasztása az 1891. XIV t. cz. 83 § értelmében pénzbüntetést vonhat maga után, a ki-

lépés bejelentésének elmulasztásából eredő hátrány pedig ugyanazon törvény 27 § szerinti a fönökök terheléi.

*** Nagyvárad a Pesti-Napló.** A »Pesti Napló« vasárnap száma Nagyvárad leírását hozza. E leírás sokkal terjedelmesebb és sokkal sikerültebb, mint Debreczen leírása volt. — Ez nem is csoda, mert a legkiválóbb nagyvárad i hírlapírók egyesültek, akik s ez teljesen sikerült is. — Gratulálunk nagyvárad i kollegáink munkájához!

*** Utolsó estély.** Schaf János, városunk előnyösen ösneret táncztanítója vasárnap, augusztus 6-ikán este tartotta növendékeivel táncz-tanfolyamának bevegéztével a szokásos utolsó estélyt. Kedélyes és igen látogatott volt ez az utolsó estély, melyen tanításnak véget ért eredményét mutatta be a kedvelttáncztanító. A magán-tánczok jól sikerültek. Szabó Lilla növendék tánczbeli ügyességéért és jó magaviseléséért emléklül díszes bokrétaát arzékelve és legyezött kapott. A tánczban résztvettek: Aczell Mariska, Augerer Jolán, Csinevetz Juliska, Cseszenyves Mariska, Czégéer Esztike, Darvasi Esztike, Erdei Zsuzsika, Erdős Judit, Fazekas Piroksa, Fridrich Zsuzsika, Góder Esztike, Gaál Róza, Hatvani Esztike, Juridesz Karolin, Karakas Irma, Kovács Róza, Karap Juliska, Küllös Judit, Keeskés nővérek, Káldi Ida, Király Esztike, Kaliczki Emma, Nagy Róza, Orsosi Róza, Oszváth Róza, Pethó Juliska, Matlok Hermína, Pénesz Mariska, Rácz Esztike, Schaf nővérek, Sulina Gizaella, Senták nővérek, Szilágyi Juliska, Szabó Mariska, Sáringer Jolán, Tulnik Mariska, Tóth nővérek, Tóth Mariska (szőke), Tóth Mariska (barna), Boda nővérek, Kozma Mariska, Tóth Juliska, Laskó Juliska, Szabó Esztike, Biró Zsófia, Somogyi nővérek, Debreczeni Esztike, Szabó Esztike, Püspöki Róza, Nagy Esztike, Oláh Zsuzsika, Renka nővérek, Kovács Irma, Nagy Juliska, Sziklai Ida, Huber Juliska, Faragó Juliska, Szabó Lilla, Balogh nővérek, Czirik Esztike, Hajdu Boriska, Menyhart Róza, Krizsek Mariska, Kiss nővérek, Cziczó Róza, Király Esztike, Matosits Emma, Zirálek Pépi, Schaf József új táncztanítási tanfolyamot kezd még e hét folyamán.

*** Másodvirágás.** Gyakran megszokott történni, hogy a tavaszi virágok ősz kezdetén újra viragot hajtának. Hanem egy helybeli kereskedő G. kertjében ugyan eszt nagyon siet egy orgona fá, mert már e hó elején másodvirágzik. Külfönb ugyanott látta jázmit is új virágokat hajtani. A néphit tartja, hogy ilyenkor hosszú őzre van kálatszánk.

*** A legkönyelmesebb adósságtörlesztés** Nálunk kinevetnek azt a bírót, a ki olyan útlelet hozna, a melyet a napokban egy angol törvénytész hozott. Egy John Mattram nevű embert egyik hitelüze három font sterling és tíz shillingre rugó adóssága miatt beperelte. A bírák az adóst arra ítélték, hogy 1899 júliustól kezdve, adóssága törlesztésére hitelüzenek évenként egy penny-t, tehát körülbelül, 18 fillér fizesson. Mattram jelenleg 75 éves és mint hogy csak hat év múlva kezdti törlesztési adósságát, legalább is Mattram életkorát kellene megvárni, hogy megszabaduljon az adósságtól!

*** Az árva tanügy.** Csokaly községben a jóságok kellő gondozásban részevlenekalkalmas csordást tartanak. Az oláh iskola épület meg van, — de tanító nincs, így aztán a gyermekek az iskolába járás helyett a mezőn őzik az állatotak. Nem sokkal jobban áll a ref. gyermekek oktatásának ügye. Ez evben vizsgálgat volt. A község lakosainak egy része illetékes helyen lépéseket szándékozik tenni e szomorú állapotok megszüntetésére végett.

*** Utolsó katona-zene.** A minden héten szerdán tartatni szokott katona-zene ma is megtartatik a nagyerdőn. Hanem az idén aztán ez lesz az utolsó, mert a katona-zenekar nem sokára követni fogja az ezredet a nagy hadgyakorlatokra. Ezeknek a hangversenyeknek nagyon válogatott közönsége szokott lenni s Czapek karnagy ma delutánra is gazdag műsort állított össze.

*** Népesedés.** Városunkban az elmúlt héten július hó 30-tól aug. 5-ikeig született törvényes fiu 16, leány 13; törvénytelen fiu 2, leány 3. Az összes élve születettek száma 36. Halva született 1 leány. Meghaltak összesen 34-en. A szaporodás 2-öt tesz ki.

*** Csendélet.** Egyik elmúlt éjjel három asztalos legény kerülvén össze a nagy Lajosné batvan-utca végén levő üzletében, nagy áldomást csaptak a viszontlátás örömeire. Úgy hajnal felé a jó kedv a tetőpontra hágtott — Hanem mikor az üzlet tulajdonosa csendre intette őket, egyszerűben vege szakadt a jökdének. A három usztalos össze törté a fuzgó lámpát, tükröt, poharakat s minden összedörbölt a szobában.

*** Halálözás.** Városunk kül- és belterületén az elmúlt héten július hó 30-tól augusztus hó 5-ig a következő halálözások történtek: Varjas Mária 10 hón. ref. béluhur, Polgári Margit 1 1/2 é. ref. béluhur, Klein Berta leánya Eszter 1 1/2 é. izr. béluhur, Niskházy Gusztáv 32 é. ref. öngyilkosság, Mikuska József 5 hón. r. kath. béluhur, Lakatos László 2 é. ref. béluhur, Kulcsár Margit 1 napos velezs. gyeng. Kádár Vilma 4 hón. ref. béluhur, Váradi Imre 6 hón. ref. béluhur, Osváth Ferencz 38 é. r. kath. gyermekágyi láz, öz. Fekter Jánosné 89 é. r. kath. agkór, Szendrői Eszter I. Juli 6 hón. ref. gyermekszály. Süics Eszter 5 hón. ref. béluhur, Okrók Já-

nos 1 hón. ref. béluhur, dögimókor, Szik lesz. gyeng., gróv. ütés, Somogyi Sándor 6 hón. r. kath. béla leánya r. kath. béluhur, tudóhur béluhur, Eichler csók, Torkos Esz. Janos leánya Juli Nagy Mihályné 41 liánna 1 hetes r. ka 20. é. ref. öng. hón. izr. béluhur, ref. végülengülő béluhur.

*** Esküvő.** budapesti gepesz. húseget Vince de teanyának J u l i a s ág kiserje az ifjú.

*** A kir. i.** A debreczeni kir. ügyforgalmáról a Seipel Sándor író a következőkben évi hátrálékhoz összesen 633. Elősen kívül 176 db volt a hátralek p b u n ü g y i hat 633 db. Elintézet 170, üléseben 114 maradván, a kir. aug. hó 1-én 1940 bírói kar szabads n e t i vegyes tanfult havi működé.

*** Nyiregy** egyháza, a város hák között, de ez fellepett körömfaj törvények értelme heti vásárjai besz alatt semminemű latfajt nem szabadsítani.

*** Furfang.** Imre csavargó czádórség előtt. Tegnap összehozálkozván csapatot. A lármának össze futott, a reátást jó ideig nem mert furlanghoz magát s elkezdte gót, hogy kolera-ségnek azonban be eszére terített. B.

*** Babaker** meztelenkedés mindaz bákaképezden az magukat állami sák, hogy a m. k. niszteriumhoz czik és szegénységi bizmodványukat aug küldjék be. Kelt N 6-án. Dr. K o n r.

*** Egy szer** szomorú sorsra jut fordultának pedig okozaja — A rossz szegény leányok gyümölcsért, oda a krajczarost. — A de a kofa nem ak. Ugy gondolta a pénzéből fizet s a asszonyának. Ki kött minden vagt küldözsek közt meg aprópénzt. Fizetett észrevette, hogy hamva, Kijettette rendőrség a síró é a vizsgálattól, hat még ez ideig re a Sara, a kinek elvet talalta, nagy jó a II. ker. kapitány.

Tokaj és S plén varmegye tö ülésén bizottságot, hogy a megye járat natközlag készítsé ságot Matolay Elek értekezletre hívta, hogy a megye köz rás helyett, a több tizenkét járás szerkét új járásnak szöz-Laboroz lenne. ság javaslatát elforospatakának és Tokása, — mert Sár kap, Tokajnak ped szekhelye.

*** Megvert** és Beeskerei Sár csapó utcán a »lekötötök ittás alk Menyhárt József tá szekadést tellegessgány ködmönét alannak óka csak az nem a két szegény

lepes bejelentésének elmulasztásából eredő hátrány... ugyanazon törvény 27 § szerinti a közzétételéről.

Nagyvárad a Pesti-Napló-ban. A Pesti Napló vasárnapi száma Nagyvárad leírását hozza. E leírás sokkal terjedelmesebb és sokkal sikerültebb, mint Debreczen leírása volt.

Utolsó estély. Schaf János városi előzetes ösmert tantervű tanár, augusztus 6-án este tartotta névnapjának tanterv-tanfolyamának bevezetési szöveges előzetes estélyt. Kedélyes és igen látogatott volt.

Esküvő. Vadkerty Endre, budapesti pépész, tegnap d. u. esküdött örök hűségbe Vincze János, helybeli polgár kedves leányával Juliskának. Öszinte boldogság kísérje az ifjú pár frigyét!

A kir. itélő-tábla munkássága. A debreczeni kir. itélő-tábla múlt, júl. havi ügyforgalmáról és tevékenységéről elkészítvén Seipel Sándor iradaigazgató a kimutatást, ezt a következőkben adjuk: A múlt júl. hónap az évi hátralékhoz érkezett polgári ügydarab összesen 633. Elintéztetett a hó folyamán összesen 176 db, ülésben 143 db. Aug. 1-én volt a hátralek polgári ügyekben 1181 db. A bünygyi hátralékhoz érkezett júliusban 633 db. Elintéztetett összesen 143 db folyamán 170, ülésben 114. Bünygyi hátralek 759 db maradván, a kir. itélő tábla összes hátraleka aug. hó 1-én 1940 db volt.

Nyiregyháza zár alatt. Nyiregyháza, a város területén különösen a marhák között, de egy általában az állatok között fellépett körhalmi miatt az állategészségügyi törvények értelmében, zár alá helyeztetett, heti vásárlási beszüntetett. A zár tartama alatt semminemű hasított (patás) körmű állatfajt nem szabad a város területéről mozgósítani.

Furfangos cigány. Rosta Imre csavargó cigány nem ösmertelen a rendőrség előtt. Tegnap délután a kenyéripiacon összehalmozván a kofakal, éktelen lármát csapott. A lármának, melyre az egész vásártér össze futott, a rendőrség vetett véget. De Rostát jó ideig nem tudták bevinni a hűvösre, mert furfangos folyamodott. Földhöz csapta magát s elkezdett rángatózni, úgy adta a dolgot, hogy kolera-göröcsököt kapott. A rendőrségnek azonban sikerült a furfangos embert észre téríteni. Bevitte a pücsre.

Bábaképző tanfolyam. Figyelmeztetnek mindazok, kik a nagyváradai kir. bábaképzésben az 1893/4 évi teli tanfolyamra magukat állami segély mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. k. vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz czímezve, keresztlevele, erkölcsi és szegénységi bizonyítványval ellátott folyamodványukat augusztus hó 26-án hozzám küldjék be. Kelt Nagyváradon, 1893. augusztus 6-án. Dr. K o n r á d M a r k.

Egy szegény cseléd-lány nagyon szomorú sorsra jutott ma a piacon. Sorsa fordultának pedig egy rossz kethatos az okozója. — A rossz pénz 13 frtja banja a szegény leánynak. — Az asszonya elküldte gyümölcsért, oda advan neki egy rossz husz krajczáros. — A leány be is vásárolt érte, de a kofa nem akarta a rossz pénzt elfogadni. Ugy gondolta a leány, hogy majd a maga pénzéből fizet s a rossz pénzt visszadja gazdasszonyának. Ki is oldta a kendő csücskébe kötött minden vagyonát képező, keserves nélkülözések közt megtakarított 13 frtját s némi aprópénzt. Fizetett s tovább ment. Később észrevette, hogy 13 frtjának se hirt, se hamva, Kijette fizetés közben a kendőből. A rendőrség a sűrő leány panaszára megindította a vizsgálatot, hanem a 13 frtn nem sikerült még ez ideig reá akadni. A leány neve Zilahi Sára, a kinek elveszett pénzét, ha valaki megtalálta, nagy jöteményt végez, ha bevviszi a II. ker. kapitánysághoz.

Tokaj és Sárospatak harca. Zemplén vármegye törvényhatósága legközelebbi ülésén bizottságot küldött ki abból a cselből, hogy a megye járásainak új beosztására vonatkozólag készítsen javaslatot. Ezt a bizottságot Matolay Elek alispán pár nappal azelőtt értekezletre hívta össze, melyen elhatározták, hogy a megye közgyűlésének az eddigi tíz járás helyett, a többi járással megszűkítésével tizenkét járás szervezését fogják ajánlani. A két új járásnak székhelye Sárospatak és Mező-Laborez lenne. Ha a közgyűlés a bizottság javaslatát elfogadja, abban az esetben Sárospatak és Tokajnak is teljesül az óhajátása, — mert Sárospatak egy új székhelyet kap, Tokajnak pedig megmarad a régi járás székhelye.

Megvert cigányok. Szabó József és Beeskereki Sándor fuvarosok tegnap nagy csoport utczán a »Szarvas« koremsa előtt belekötöttek ittás állapotukban Török János és Menyhart József tapaszto cigányokba. A veszekedés tellegesség követte s hogy a két cigány ködmönét alaposan ki nem porolták, annak oka csak az, hogy nincs ködmönük. Hanem a két szegény cigány háta azért kék. A

rendőrség megbüntette a harcziás természetű fuvarosokat.

A Görögországba szóló posta csomagok bevételi tilalma. Görögország Magyarországból mindennemű postacsomag bevételét tiltván, a ker. miniszter elrendelte, hogy a postahivatalok Görögországba szóló csomagokat ne vegyenek föl.

Egy női köpeny tragédiája. Csinos barna szemű vidéki kisasszony járt ma a rendőrségnél, megtöltve gyöngyvirág illattal a komor, dohos kapitányi szobát. Az előkelő kisasszony nem történt semmi szerencsétlen, hanem a köpenyével igen. A fiúmeiek itt léte alkalmával ugyanis elhagyta a köpenyt. A köpeny a talált tárggyakkal együtt be is került a kapitánysághoz, hanem miután jó ideig nem jelentkeztek érte, elküldteték a többi tárggyakkal együtt Fiuméba. Fiumét pedig a nemzeti testvérülésen kívül kissé kényes dolog köpenyt is kérni.

A zsigogót, ugy beszéltek, hogy a nap-utczára tette át a rendőrség a Kossuth-utczáról. Bizony csak ott állították ma is az ócskások a régi rongyokat a Kossuth-utczán, hanem miután ott a régi helyen, a baloldalon munkások dolgoznak, átköltöztek a másik oldalra — és marad minden a régiben. A káposzta-piacz azonban tényleg áttételezett a nap-utczára, hol egyszersmind, majd ha dinnyepiacz is engedélyeztetik, azzal együtt ott árujak.

A német császár mulatságai. A londoni Westminster Gazette érdekes apróságokat közöl arról az életmódról, melyet a németcsászár az 6 Hohenzollern yachtján folytat. A császár úgy él együtt kíséretének tagjaival, mindha mindnyájan egy rangban volnának vele. A yacht felvezetésén gyakran koron fogja egyik vagy másik emberét s a legelőkelőbb társalgásban sétálgat vele föl s alá. Nagyon egyszerűen és kedélyesen viselkedik, szereti a jó kedvű társaságot s nagyon zokon veszi, ha barátai, mialatt vele beszélgetnek, megemelik a kalapjukat. Mikor yachtjával egy-egy kirándulást tesz, a hatalmas német birodalom császara valahol a porton leveti a cipőit s kíséretével együtt lefut a sekély vízbe, hogy követket dobálva elszármálagassa, hany gyűrűt vég köve a víz színén. A matrózok is úgy vannak öszveálgatva, hogy hozzájárulhassanak a császár szórakoztatásához. Van közöttük jongleur, akrobata és színész, míg egyikük vagy másikuk abban válik ki, hogy leányok öltözködése trefás dolgot tud előadni. A császár ezeken a boldos nótákon nagyon jóízűen tud elnevetni. Maga is szereti a sportot s így embereit is buzdítja a sport minden nemé e. Gyakran rendeztet velük verseny-futásokat s a győzteseket erre a czelra készítet érmeikkel ajándékozza meg. A Westminster Gazette még az is tudni véli, hogy a császár yachtjának fedélzetén olykor birkóznai is kezd kezeikkel. Mindig ott van a legénység között és sosem szőlítja őket maskepp, csak fiannak. Megegett egyszer, hogy a fedélzetet tisztogató matrózok egyikét megszólította:

— Nos, fiam, mit csinálunk?
— Tisztogatom a fedélzetet, felség!
— S hány órát dolgozott tegnap?
— Deli tizenkét órától hajnali négy óráig.

— Akkor fiam, csak menjen és feküdjék le. A fedélzet estig ugys csak megint bepiszkolódik.

A legénység ebédjére is vigyáz a császár s minden etelt megköstöl. Ha pedig babot főznek, egy tányérral a császár is kap belőle, — mert a babot nagyon szereti. Vasárnaponként a császár maga vezeti az istentiszteletet s aztán rövid predikációt tart, melyet a lelkes fogalmaz számára. Ha valamelyik legénye kiszolgált, a császár maga gondoskodik, hogy valamelyik alkalmazást kapjon. Így írja legalább a Westminster Gazette.

Elevenen eltemetve. Moszkvában a napokban borzasztó bűnténynek jöttek a nyomara. Wieniavör kereskedő özvegye, a ki dúsgazdagság híreben állott, minden áron meg akart szabadítani leányát, a ki epileptikus rohamban szenvedett. Nem azért mintha nem akarta volna látni kinlódását, hanem azért mert ha a leány él, az egész vagyon, mely ferjétől rá maradt, a leányra száll át. Az özvegy háziarátval, dr. Pavlovskyyal, ki a leányt gyógyította, közösen állapotot meg, s hipnozissal akadták a leányt kivégezni. Az orvos szüngerálta a lanyak, hogy meghalt. Es a leány lezarta szemét, teste elhűgült, szive ütéré megszűnt verni. A halottként megvizsgálta s a leányt el is temettek. Két hetet később a rendőrség névtelen levelet kapott, hogy a leány nem halt meg természetes úton, hanem az anyja szeretőjével megölette. Elve került a sirba, mert csak hipnotikus alomban volt a leány. A rendőrség exhumáltatta a halottat s kitűnt, hogy a leány csakugyan élve lett eltemetve. Oly nyomokra is talált a rendőrség, melyeket kétség-telenség tesz, hogy a leány minden erejét megfeszítette, hogy a koporsóból kiszabaduljon, persze hiába. A gyilkosokat elfogták.

Ó-kori emléktábla. Mint Orsováról jelentik Teglas Gábor nem messze Gospodinót egy emléktáblára talált, mely Tarján és Tiberius római császárhoz hasonlóan a gyár közelébe épült négy falut és ötezer embert ölt meg. A nagy szerencsétlenséget egy katona vigyázatlansága okozta.

Mérges tövis. Különös szürő fa van Ausztráliában Queenslandban, mely ha megérinti a testet, egész örültség menő fájdalmat okoz s bár a sebnak semmi nyoma, hónapok múlva is érezhető a fájdalom, ha a bőrt az érintés helyén megnyomják vagy megdörzsölik. A fa apró, csinos bokorlaku s kis ligeteket képez. Kutyák és lovak sokat szenvednek e szurasok miatt, de szerencsére könnyen el lehet kerülni, mivel a fának rendkívül erős szaga van.

Utolsó levél. Correspondentiákban a »Debreczeni Ellenőre szerletrémeltősága egy picizket immár a pikantériakba teved, éppen eléggé arra, hogy mindakettben megszívleljék a bennünket kezirattért zaklató szedő-s u h a n c z refrainjét:

mindketőjüket a hordó fenekén. A vizsgálat során megbizonyosodott, hogy a hordóban valamikor must forrott és az abból visszamaradt mérges gazak ölték meg a két testvért.

Az adósságok áldozata. Kolozsvár aug. 7. Nagy Elek honvédnagy föbelőtte magát Öngyilkosságának önkényelmű adósságai voltak az okai, amiket sikasztással akart fedezni.

Öngyilkos francia író. Jelentettük a minap Uehard Mario francia színmű és regényírónak elhunytát. Most kiderült, hogy Uehard nem mult ki természetes hallállal, hanem öngyilkos volt, a mennyiben revolverrel agyonlőtte magát. A végzetes tett indokáról még nincsenek bővebb adatok, de úgy látszik, hogy a költőt az utóbbi években szinagazgatók és kollegák ellen folytatott különféle pereit keserítették el.

Fizetéseképtelen sziget. Napoleon börtönének, Szent-Ilona szigetének 400 főre lefogyott lakossága annyira elszegényedett, hogy összes jövedelmük 8000 font sterling, a mi a legszükségesebb kiadásaiak fedezésére sem elég.

Rémes táncz. Cseklészen a minapi bucsu alkalmával a koremsában mulató férfiak egyikét kihivatta a felesége. A férj ki is ment az udvarra és soká nem tért vissza az ivókhöz. Ezek közül többen kinéztek, hol kék-sík a pajtasuk s látták, hogy a felesége tartóztatja őt, sőt rábeszéli, hogy menjen vele haza. A mulatók a férj pártjára álltak s a mikor az agzódo hitves nem tágitott, a két amoros ember, Kasztl János és Kasztl Antal felökte az as-zonyt s ott a közönség láttára néhány eszimbákban tánczolni kezdtek rajta. Addig ugráltak kurjongatva és röhögve a szegény asszony testén, míg ez eszméletlenül hevert ott. A remes táncz 5 oldalbordáját bezuzta s a szájan és orran folyt a vér. Félholtan vitték haza: a férjét pedig a lelketlen emberek behúzták a koremsába, a hol aztán a csendőrség az egész kompaniát letartóztatta.

Nem egészen jó bankók. A baranya-hegyhati járásban egy élelmes banda a pénzszerezésnek egészen új módját fedezte fel s a hiszékeny népet olyanformán zsákmányolja ki, hogy annak egészen jó pénzét háromszor annyit nem egészen jó bankóval váltja be. — Mar többen lépre metnek a csalóknak és megtakarított pénzüket átadták, hogy néhány nap múlva kapnak érte egy bankót háromszor annyit nem egészen jó bankót. A megcsalt emberek még jelentést sem mernek tenni mert maguk is félnek a törvényes következményektől. Pedig a megcsaltak száma, a hogy beszéljük, már egész légió.

Elevenen eltemetve. Moszkvában a napokban borzasztó bűnténynek jöttek a nyomara. Wieniavör kereskedő özvegye, a ki dúsgazdagság híreben állott, minden áron meg akart szabadítani leányát, a ki epileptikus rohamban szenvedett. Nem azért mintha nem akarta volna látni kinlódását, hanem azért mert ha a leány él, az egész vagyon, mely ferjétől rá maradt, a leányra száll át. Az özvegy háziarátval, dr. Pavlovskyyal, ki a leányt gyógyította, közösen állapotot meg, s hipnozissal akadták a leányt kivégezni. Az orvos szüngerálta a lanyak, hogy meghalt. Es a leány lezarta szemét, teste elhűgült, szive ütéré megszűnt verni. A halottként megvizsgálta s a leányt el is temettek. Két hetet később a rendőrség névtelen levelet kapott, hogy a leány nem halt meg természetes úton, hanem az anyja szeretőjével megölette. Elve került a sirba, mert csak hipnotikus alomban volt a leány. A rendőrség exhumáltatta a halottat s kitűnt, hogy a leány csakugyan élve lett eltemetve. Oly nyomokra is talált a rendőrség, melyeket kétség-telenség tesz, hogy a leány minden erejét megfeszítette, hogy a koporsóból kiszabaduljon, persze hiába. A gyilkosokat elfogták.

Ó-kori emléktábla. Mint Orsováról jelentik Teglas Gábor nem messze Gospodinót egy emléktáblára talált, mely Tarján és Tiberius római császárhoz hasonlóan a gyár közelébe épült négy falut és ötezer embert ölt meg. A nagy szerencsétlenséget egy katona vigyázatlansága okozta.

Mérges tövis. Különös szürő fa van Ausztráliában Queenslandban, mely ha megérinti a testet, egész örültség menő fájdalmat okoz s bár a sebnak semmi nyoma, hónapok múlva is érezhető a fájdalom, ha a bőrt az érintés helyén megnyomják vagy megdörzsölik. A fa apró, csinos bokorlaku s kis ligeteket képez. Kutyák és lovak sokat szenvednek e szurasok miatt, de szerencsére könnyen el lehet kerülni, mivel a fának rendkívül erős szaga van.

Utolsó levél. Correspondentiákban a »Debreczeni Ellenőre szerletrémeltősága egy picizket immár a pikantériakba teved, éppen eléggé arra, hogy mindakettben megszívleljék a bennünket kezirattért zaklató szedő-s u h a n c z refrainjét:

»Vigyáznai tessék, Hogy baj ne essék le!

De mert én vigyázni egyenként is kötelességemnek tartom, szives bucsuzóul még csak annyit mondani valóm van, hogy nagy baj esnék ám abból, ha törvényeink végrehajtását attól tennénk függővé, hogy az a corpscommandans uraknak jól esik-e, — de még abból is, ha a törvényes jogainkhoz való ragaszkodás kifejezése akármelyik törvényhatóságot a »feltűnési viszketez« gyanujába keverhetné. Én Debreczen törvényhatóságát nemcsak arra tartom jónak, hogy a miniszteri leiratokat s egyéb hivatalos előterjesztéseket lelkes fejből-lintással üdvözölje, hanem mint minden magyar municipiumnak, azt is feladataul tekintem, hogy történeli fejlődésünk és teteles közöngunk szerint törvényeinknek is óre legyen. Aki még most is reméli, am várja az országost a delegátiótól, de a kétség-telen törvény világos értelmével szemben, úgy vélem, nincsen szükség semmiféle kétes értékű újabb és aligha kevésbbé homályos magyarázatra, mikor a törvény és nem a törvényt megkerülő miniszteri rendelet végrehajtása az igazi »hazafias kötelesség« Az pedig igen szép és széleses ötle, hogy a nyelv jogait ne kockáztassuk a szónoklat kedvéért, — de higgye el t, lapársunk is, halgatni sokkal könnyebb, kényelmesebb sőt még hálásabb dolog is lenne, mint — ha már úgy tetszik — szónokolni. Nekünk a cselekvésre csak egy legyverünk van: jogaink követésére. Lehet ezt gyöngéden szónoklásnak, népszerűség utáni vágyának feltüntetni: a kötelesség hű teljesítésének igazságos önzerele könnyen megvizsgál. És azért a helyett, hogy szomorkodnám rajta, ismét csak jót nevetek a mi kis szóváltásunknak azon a trefás befejezésén, hogy a »D. E. t. czikkirója még mindig olyan nagy kedvét találja annak a kutatásban, hogy a debreczeni függetlenségi pártnak ki a vezetője, mintha csak a mi elárvult laborunkat a maga kipróbált és bizonyára mindenütt jeles munkásságával újból szerencsétleni akarna.

De, mert ha többet írnek, talán a gyöngéde-lenség mindig cunya vadját vonnám magamra, végzem azzal, amin nagy örömmre ínyes tegnap a »D. E.« kezdte, am én folytassunk egymással eszmeinkert bármily erős köz-kelmelet is, küzdelmeink tüzébe soha a személyeskedés undok úszkát be ne vigyük.

Debreczen 1893. aug. 9.

Dr. Bakonyi Samu.

Vásári forgalom. A debreczeni országos alkalmából vasárnap f. évi aug. 13-án és hétfőn aug. 14-én az alább felsorolt viszonylatokban külön személyvonatok fognak közlekedésbe bocsátani.

1.) Kabáról-Debreczenbe. A. Kaba: indul 4. óra 04 p. reggel. Szoboszló: » 4. » 34 » » Vervölgy: » 4. » 44 » » Ebes: » 4. » 55 » » Ondod: » 5. » 03 » » Debreczen: érk. 5. » 20 » » B. Kaba: indul 1. óra 43. p. d. után. Szoboszló: » 2. » 08. » » Vervölgy: » 2. » 17. » » Ebes: » 2. » 26. » » Ondod: » 2. » 34. » » Debreczen érk. 3. » 01. » »

2.) Ujfehértől-Debreczenbe. C. Ujfehértő: indul 6. óra 37 p. reggel. Teglas: » 7. » 00. » » Hadhaz: » 7. » 11. » » A-Jozsakert: » 7. » 31. » » Debreczenbe: érk. 7. » 45. » »

3.) Debreczenből-Kabára. D. Debreczenből: indul 12. óra 20 p. d. u. Ondod: » 12. » 32 » » Ebs: » 12. » 43 » » Vervölgy: » 12. » 49 » » Szoboszló: » 1. » 02 » » Kaba: érkezik 1. » 25 » »

E. Debreczen: indul 8. ó. 20 p. este Ondod: » 8 » 32 » » Ebes: » 8 » 44 » » Vervölgy: » 8 » 50 » » Szoboszló: » 9 » 06 » » Kaba: érk. 9 » 29 » »

4.) Debreczenből V.-Pécsig. F. Debreczen: indul 3. óra 1. p. d. u. Haláp: » 3. » 30. » » V.-Pécs: érkezik 3. » 43 » »

Jegyzet. Szomszéd forgalmu jegyek a kiinduló állomáson a visszautazásra is vált-hatók, ha a visszautazás ugyan azon nap történik. A t. cz. közönség saját érdekében ké-retik ezen könnyítést figyelembe venni, hogy ez által Debreczen állomáson a személy pénz-táraknál az utasok torlódása lehetőleg csök-kentessék.

Debreczen 1893. aug. havában.

Az üzemvezetőség.

Irodalom és művészet.

Tóth Kálmán szobra. Baján a Tóth Kálmán szobor munkálatait a mult szombaton kezdték meg a Bódog-téren. A szobor leleplezése a jövő év majus havában lesz.

TÖRVÉNYSZÉK.

A fiának gyilkosa — felmentve. A szolnoki trvszék hef. tárgyalta Berta Imréné, a gyilkos apanak bűnyegyet. Az atya kivel nagyon rosszul bántak a gyermekeit, István fiát, mnt hogy ez nem akart engedelmess-kedni parancsának, o'yan erővel ütötte fejbe, hogy a legény összerogyott és rögtön kiadta lelkét. A gyilkoságnal jelen volt István egyik fivére is, aki a tárgyaláson az öreg Berta megbüntetését kívánta. A törvényszék azonban bizonyítékok hiányában kénytelen volt a vád-lottat felmenteni, ami ellen a panaszos fiu és az ügyész is felebbezett.

Külömfélék.

Halottak a hordóban. Jantyk Péter petrozsényi szőlős gazda, a napokban a pin-czéjében dolgozgatott az öcsésével. Munka-közben egy üres százakos hordóba eszszott be a papucsja. Jantyk utána maszott. Ösenék feltűnt, hogy nagyon sokáig marad el. Bejött ő is a hordóba, de nem jött többé elő. A később odaérkező szőlőmunkások halva találták

Előfizetési árak helyben, vagy postán külföldre...

A lap szellemi részét illető minden...

Előfizethető helyek Teleki K. Lajos könyvkereskedés...

Reformok

Ne mondja, hogy a reformok... Van nálunk reformok...

Arveresi hírdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint lelkónyi hatóság...

Eladó tanya föld.

Az új földön, a m. pályint-félen, eladó 12 és 1/2 hold föld...

Köbányal sertésárlat A sertéskereskedelmi csarnok jelentése...

Budapesti gabonatörszede. Hivatalos jegyzések augusztus 7. - Buza ósre 7.53...

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna.

Mariaczei gyomor-cseppek. Különösen hatnak a gyomor-betegségeknél...

Ügynökök, kik mellékkeresetképen is havonta 100 frtot meghaladó jövedelmet elérhetnek...

Hazánk legkedveltebb savanyúvize. ÁGNES FORRÁS. Kifünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál...

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA. (FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN.) teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

A „DEBRECZEN”

Az öcsém királyban valami erkölcsében valamilyen nagy szorgalmasan...